

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiaalitieteiden laitos	
Tekijä-Författare-Author Nieminen, Anne-Sofie			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Avohuollon lastensuojelutyön arviointi: Tutkimus Kirkkonummen lastensuojelusta			
Oppiaine-Läroämne-Subject Yhteiskuntapolitiikka: Sosiaalityö			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu -työ	Aika-Datum-Month and year 2010-01-27	Sivumäärä-Sidantal- Number of pages 122	
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Arviointi ja lastensuojelun ammatillisen laadun parantaminen on ollut usean, viime vuosina käynnistyneen kehittämishankkeen teemana. Lapsen ja perheen tueksi tarkoitetun toiminnan vaikutusten arviointi kuuluu oleellisena osana lastensuojelun avohuollon sosiaalityöhön. Ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa korostuvat erityisesti eettiset periaatteet ja kysymykset.</p> <p>Avohuollon lastensuojelutyön arviointia koskeva pro gradu- tutkielma käsittelee Kirkkonummella toteutettavaa lastensuojelun avohuollon työtä. Kirkkonummi on kuntana mielenkiintoinen tutkimuksen kohde, sillä Kirkkonummi on kasvukunta joka on väestöpohjaltaan hyvin lapsirikas. Kirkkonummen koko väestöstä noin 28 prosenttia on 1-17-vuotiaita lapsia ja nuoria, mikä vuoksi juuri lapsiperheiden palveluiden tarve on kunnassa erityisen suuri. Tutkimusympäristönä on kunnan lastensuojelun palvelujärjestelmä. Tutkimuksessa selvitetään, minkälaisia avohuollon tukitoimia Kirkkonummella on tarjottu lapsiperheille, miten lapsi otetaan huomioon lastensuojelutyötä toteutettaessa, miten lastensuojelutoimenpiteitä ja niiden tuloksia arvioidaan sekä miten viranomaisvalta ilmenee sosiaalityöntekijän ja asiakkaan välisessä suhteessa. Tutkimuksen pääpaino on sosiaalityöntekijöiden suorittamassa arvioinnissa, jonka tavoitteena on asiakkaiden suoriutumisedellytyksien parantaminen. Tutkimusmenetelminä käytetään sekä diskurssianalyttistä tutkimusmenetelmää että temaattista sisällön analyysiä. Tutkimuksen pääasiallisina lähteinä toimivat Aino Kääriäisen vuonna 2003 (Lastensuojelun sosiaalityö asiakirjoina. Dokumentoinnin ja tiedonmuodostuksen dynamiikka), Johanna Hurtigin vuonna 2003 (Lasta suojelemissa. Etnografia lasten paikan rakentumisesta lastensuojelun perhetyön käytännössä) ja Sirkka Rousun vuonna 2007 (Lastensuojelun tuloksellisuuden arviointi organisaatiossa) valmistuneet väitöskirjat, joissa lastensuojelun problematiikkaa on lähestytty eri näkökulmista.</p> <p>Tutkimuksessa jäljitellään asiakirjoissa esiintyviä diskursseja etsimällä etenkin työn arviointiin liittyviä avainkäsitteitä, ilmaisuja ja teemoja. Avohuollon asiakirjat sisältävät runsaasti vuoropuhelua ja eri positioista lausuttua puhetta. Sosiaalityöntekijän viranomaisvalta tulee ilmi asiakkaan tilanteen ja tarjottavien tukitoimien arvioinnissa. Sosiaalityöntekijän valta ilmenee lisäksi siinä, että dokumentoijana sosiaalityöntekijä pääsee valitsemaan sen, kenen ääni asiakkaan asiakirjoissa pääsee kuuluviin. Lastensuojelutyön moniammatillinen työote näkyy dokumentaatioissa vuoropuheluna eri viranomaisten ja asianosaisten kanssa.</p> <p>Lastensuojelutyön arviointimenetelmistä on yhä pulaa, vaikka uusia menetelmiä onkin viime aikoina kehitetty. Tutkimus osoittaa, että erilaisia arvioinnin mittareita syntyy kuitenkin käytännön työssä perheen arjen reflektoinnin ja seurannan kautta. Lastensuojelutyöhön liittyy erityinen herkkyys työntekijöiden kohdatessa ihmisiä vaikeissa elämäntilanteissa. Sosiaalityöntekijä voi pyrkiä hallitsemaan työskentelyä ja asiakassuhteen laatua tietoisella ammatillisella kehitymisellä ja herkällä eettisellä suhteella asiakastyöhön. Avohuollon asiakassuhteen päättyessä kirjallinen loppuarvio voi helpottaa avohuollon työn arviointia ja vaikutusten seuraamista. Loppuarviosta voi olla hyötyä myös avohuollon asiakastyöntekijöiden arviointiosaamisen kehittämisen kannalta.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords lastensuojelu avohuolto arviointi Kirkkonummi avopalvelut			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			